Komisjoni teatis, mis avaldatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 27 lõike 4 kohaselt juhtumi AT.39745 – CDS Information Market – Markit kohta

(2016/C 153/07)

1. **Sissejuhatus**

(1) Nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2003 ([1]) artiklis 9 on sätestatud, et kui komisjon kavatseb vastu võtta rikkumise lõpetamist nõudva otsuse ja asjaomased ettevõtjad teevad ettepaneku kohustuste võtmiseks seoses komisjoni esialgses hinnangus tõstatatud küsimuste lahendamisega, võib komisjon muuta need kohustused asjaomastele ettevõtjatele siduvaks. Sellise otsuse võib vastu võtta kindlaksmääratud ajavahemikuks ja selles sätestatakse, et komisjonil ei ole enam põhjust meetmeid võtta. Sama määruse artikli 27 lõike 4 kohaselt peab komisjon avaldama juhtumi lühikokkuvõtte ja kohustuste põhilise sisu. Komisjoni määratud tähtaja jooksul võivad huvitatud isikud esitada oma märkusi. Artikli 9 kohases komisjoni otsuses ei leita, et tegemist on rikkumisega.

2. **Juhtumi kokkuvõte**

(2) 1. juulil 2013 võttis komisjon vastu komisjoni määruse (EÜ) nr 773/2004 ([2]) artikli 10 tähenduse kohased vastuväited, milles käsitleti Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 ja EMP lepingu artikli 53 väidetavat rikkumist Markiti poolt, mis mõjutas börsiväliselt kaubeldavate mittetasutud krediidituletisinstrumentide turgu ja börsil kaubeldavate mittetasutud krediidituletisinstrumentide potentsiaalset turgu. Vastuväited saab kasutada esialgse hinnanguna määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 9 kohaldamisel.

(3) Vastuväidete kohaselt võis esineda ühekordset ühesuunalist liikumist börsiväliselt kaubeldavate krediidituletisinstrumentide turult potentsiaalsele uuele börsil kaubeldavate krediidituletisinstrumentide turule, sest börsil kaubeldavad krediidiriski vahetustehingud või krediidifutuurid oleks mõistlikuks asenduseks börsiväliselt kaubeldavatele likviidsetele ja standarditud krediidiriski vahetustehingutele. Kuigi börsiväliselt kauplevaid investeerimispanku on vaja ostjate ja müüjate vaheliste kahepoolsete vahendajatena, mängivad nad olulist rolli likviidsuse pakkujatena börsil kauplemise algetapil ja nendepoolsest vahendamisest loobutakse hiljem erinevate omavahel kauplejate anonüümses kauplemiskeskkonnas.

(4) Markit on finantsteabe ja -teenustega tegelev äriühing, mis kogub ja kasutab tulu saamiseks andmeid krediidituletisinstrumentide ja teiste varaklasside kohta. 2008. aastal olid Markitil kõik õigused iTraxx-i ja CDX-i indeksite (edaspidi „indeksid") üle, mis ta oli omandanud aasta enne seda teatavatelt krediidiriski vahetustehingutega kauplejatelt (suured investeerimispangad). Krediidiriski vahetustehingutega kauplejad mängisid jätkuvalt tähtsat rolli Markiti indeksi nõuandekomiteedes, andes muu hulgas Markitile nõu indeksite litsentsimiseks uut tüüpi toodete korral. Vastuväidete kohaselt soovisid riskifond Citadel ja Chicago Mercantile Exchange (CME) 2008. aastal käivitada ühisettevõtja (CMDX) kaudu krediidituletisinstrumentidega kauplemise. Nad pöördusid Markiti poole iTraxx-i ja CDX-i indeksite litsentsi saamiseks, et käivitada platvorm, mis oleks võimaldanud kasutajatel kaubelda krediidituletisinstrumentidega nii börsiväliselt kui kõigile osalistele avatud kauplemiskeskkonnas (sh Central Limit Order Book'i (CLOB) kaudu). Väidetavalt keeldus Markit iTraxx-i ja CDX-i indeksite litsentsi andmast muul eesmärgil kui hinnapäringuks börsivälisel kauplemisel ja kliirimisel. Vastuväidete kohaselt keeldus Markit sõnaselgelt lülitamast CLOB-i kaudu kauplemist oma litsentsi kohaldamisalasse, mistõttu jäeti välja ka kõigile osalistele avatud kauplemine.

(5) Vastuväidetes tõstatati esialgu konkurentsialane küsimus, kas selline teguviis võis Citadelil ja CME-l takistada krediidituletisinstrumentidega börsil kauplemise platvormi edukat käivitamist. Vastuväidete kohaselt tegi Markit otsuse mitte anda litsentsi börsil kauplemiseks, olles eelnevalt konsulteerinud krediidiriski vahetustehingutega kauplejatega, kes osalesid kolmes Markiti indeksi nõuandekomitees.

(6) Vastuväidete kohaselt kujutas Markiti väidetav keeldumine endast ettevõtjate assotsiatsiooni otsust, mis piiras võimalikku konkurentsi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 ja EMP lepingu artikli 53 tähenduses.

([1]) EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1. 1. detsembril 2009 sai EÜ asutamislepingu artiklist 81 Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 101 ja EÜ asutamislepingu artiklist 82 Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 102. Vastavad artiklid on mõlemas lepingus sisult identsed. Käesolevas teatises tuleks viiteid Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 101 ja 102 käsitada vajaduse korral viidetena EÜ asutamislepingu artiklitele 81 ja 82.

([2]) ELT L 123, 27.4.2004, lk 18.

3. **Võetavate kohustuste peamine sisu**

(7) Markit ei nõustu vastuväidete esialgsete järeldustega. Siiski teeb Markit ettepaneku võtta määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 9 kohaseid tegevust ja korraldust reguleerivaid kohustusi, mis aitaks lahendada komisjoni tuvastatud esialgseid konkurentsiprobleeme. Kohustuste põhipunktid on esitatud allpool.

a) *Tegevust reguleerivad kohustused*

(8) Litsentsimise osas kohustub Markit tegutsema ja andma litsentse õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel (FRAND) tingimustel juhul, kui litsentsitaotlused on esitatud iTraxx-i või CDX-i indeksil põhineva börsil kaubeldava finantstoote (sh vahetuslepingud, futuurid ja optsioonid) või selle järeltulija loomiseks ja/või sellega kauplemiseks. Juhul kui Markiti välja antud kehtiv litsents ikkagi välistab indeksi kasutamise börsil kauplemise korral, kohustub Markit sellist litsentsi muutma või pakkuma uut litsentsi õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel. Markit võib litsentsi andmisest õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel keelduda:

a) kui kavandatud börsil kaubeldav toode tekitab Markitile ja/või indeksitele olulisi juriidilisi ja regulatiivseid riske või väga suuri maineriske, mida ei saa rahuldavalt hallata vastutuse välistamise klausli või muude lepinguliste sätetega, või

b) kui kauplemiskohal ei ole piisavalt kogemusi ja vahendeid kõnealuse börsil kaubeldava toote väljatöötamiseks ja turuleviimiseks. Uue toote turuleviimine ei tähenda iseenesest ebapiisavaid kogemusi.

(9) Kui kehtivas litsentsis on sätestatud ainuõiguse periood ja ulatuses milles ainuõiguse tingimused ei vasta kohustustele, kohaldatakse kohustusi alles pärast mis tahes kohustusliku ainuõiguse perioodi lõppu. Uute ainuõiguse perioodide andmine ei ole lubatud. Õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel tegutsemise kohustus ei takista Markitil alguses kuni kahe aasta vältel eelis- või soodustingimuste kehtestamist, kui indeksil põhineva toote loomine ja väljaarendamine nõuab olulisi investeeringuid juba algfaasis ja kui omavahel võrreldavaid turule sisenejaid koheldakse ühtmoodi.

(10) Markit püüab jõuda iga õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel litsentsi taotleva osalisega kokkuleppele kolme kuu jooksul, kuid selliste läbirääkimiste kestust võib teatavatel asjaoludel pikendada kuue kuuni. Niipea, kui hakatakse kohaldama finantsinstrumentide turgude määruse ([1]) artikli 37 lõiget 1, ei tohi läbirääkimiste kestus ületada määruses sätestatud aega, milleks on praegu kolm kuud. Kui osalised ei suuda läbirääkimiste lõpuks tingimuste osas kokkuleppele jõuda, võib taotleja esitada Markitile kirjaliku nõude, et kõnealuse asjaga pöördutakse sõltumatu vahekohtu poole, kes otsustab, milline on asjakohane õiglaste, mõistlike ja mittediskrimineerivate tingimuste kindlaksmääramise kord ja meetod.

(11) Õiglaste, mõistlike ja mittediskrimineerivate tingimuste kindlaksmääramist käsitlevad vaidlused või vaidlused, mis tulenevad eespool punkti 8 alapunktides a ja b sätestatud kaalutluste alusel litsentsi andmisest keeldumisest, esitatakse kolmeliikmelisele vahekohtule, kelle otsus on siduv. Vahekohus juhindub Inglismaa ja Walesi õigusest ja seal kehtivad Londoni rahvusvahelise arbitraažikohtu eeskirjad. Kui vahekohtunikud ei tee üheksa kuu jooksul otsust, võib taotleja esitada asja Inglismaa ja Walesi kohtutele.

b) *Korraldust reguleerivad kohustused*

(12) Markit kohustub suurendama oma kahe järelejäänud krediidiriski vahetustehingute indeksi (IMC ja CDX) nõuandekomitee (edaspidi „komiteed") liikmete arvu, kaasates peale krediidiriski vahetustehingutega kauplejate mitmeid asjakohaseid turuosalisi. Komiteedes on vähemalt 25 liiget, sh kuni neli indeksituru või alusvaraga kaupleva turu turutegijat, kes ei ole suured krediidiriski vahetustehingutega kauplejad, vähemalt kuus krediidiriski vahetustehingutega kauplemisega mittetegelevat ostupoolset äriühingut või muud varahaldurit ja vähemalt viis kauplemisplatvormi, börsi, kliiringukoda või sarnaste huvidega turuosalist. Liikmeks ollakse kuni kaks aastat (pikendamine on võimalik), liikmesus on roteeruv ja vähemalt 50 % iga kategooria esialgsetest liikmetest peab pärast esimest aastat vahetuma.

(13) Lisaks kohustub Markit muutma nimetatud komiteede kodukorda, et arutelusid oleks piiratud tehniliste, tegevusega seotud ja halduskü simustega. Markit keelab arutelud, mis puudutavad litsentsimisotsuseid, CDX-i ja iTraxx-i indeksitega seotud tingimusi, kaubanduslikke aspekte või tulu saamise ettepanekuid, sellistele indeksitele viitavate uute kavandatavate börsil kaubeldavate finantstoodete sisulist külge või sellistele indeksitele viitavate toodetega kauplemiseks loodud mis tahes uue börsi või sarnase platvormi sisulist külge (edaspidi „välistatud küsimused"). Markiti jurist osaleb kõigil koosolekutel ja konverentskõnedel ning salvestab need ja protokollib kirjalikult. Protokolle ja salvestisi ning aruteludeks jagatud dokumente säilitab Markit viis aastat.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 84).

(14) Markit määrab järelevalve eest vastutava usaldusisiku, kelle komisjon on eelnevalt heaks kiitnud. Usaldusisik esitab komisjonile igal aastal aruande Markiti võetud kohustuste täitmise kohta. Eelkõige kontrollib järelevalve eest vastutav usaldusisik, et krediidiriski vahetustehingute kauplejad ei mõjuta komiteedes lubamatult Markiti litsentsiotsuseid ega arutata välistatud küsimusi.

(15) Arvestades seda, et lõpphind on tulevikus igale taotlevale juriidilisele isikule õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel kättesaadav, kõrvaldab Markit veebisaidilt www.creditfixings.com klauslid, millega välistatakse lõpphinna kasutamine börsil kauplemiseks ning ei nõua lõpphinna litsentsi ega võta litsentsitasusid, kui litsentsi on välja andnud ISDA.

(16) Markit kohustub rakendama neid kohustusi alates määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 9 lõike 1 kohaselt komisjoni otsuse teatavakstegemise kuupäevast kuupäevani, milleni Markit omab ja kontrollib indekseid, või 10 aasta jooksul, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem.

(17) Kohustused avaldatakse konkurentsi peadirektoraadi veebisaidil:

http://ec.europa.eu/competition/index_en.html

4. **Kutse märkuste esitamiseks**

(18) Komisjon kavatseb turukontrollist lähtudes võtta vastu määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 9 lõike 1 kohase otsuse, millega kuulutatakse eespool kokkuvõtvalt esitatud ja konkurentsi peadirektoraadi veebisaidil avaldatud kohustused siduvaks.

(19) Komisjon kutsub vastavalt määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 27 lõikele 4 huvitatud kolmandaid isikuid esitama märkusi kavandatud kohustuste kohta. Komisjon peab märkused kätte saama hiljemalt ühe kuu jooksul pärast käesoleva dokumendi avaldamist. Huvitatud isikutel palutakse esitada ka mittekonfidentsiaalne versioon oma märkustest, milles igasugune teave, mida nad peavad ärisaladuseks, ja muu konfidentsiaalne teave on kustutatud ning vajaduse korral asendatud vastavalt kas mittekonfidentsiaalse kokkuvõttega või sõnaga „ärisaladus" või „konfidentsiaalne". Ka kolmandad isikud võivad erandkorras anonüümselt märkusi teha ja esitada sellisel juhul märkuste mittekonfidentsiaalse versiooni, kust äriühingu andmed on eemaldatud.

(20) Märkusi ja kommentaare tuleks põhjendada ning esitada asjaomased faktid. Kui tuvastate seoses kavandatud kohustuste mis tahes osaga probleemi, siis kutsub komisjon teid üles pakkuma välja ka võimalikku lahendust.

(21) Märkusi võib saata komisjonile elektronpostiga (COMP-GREFFE-ANTITRUST@ec.europa.eu) või postiga järgmisel aadressil (lisada viitenumber AT.39745 CDS Information Market):

European Commission
Directorate-General for Competition
Antitrust Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË